

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, október 17.

A kath. nagygyűlés programja.

E hét a magyarországi katolikusok nagyhete lesz. Csütörtökön veszi kezdetét a kongresszus és vasárnap délután ér véget az Immaculata-körmenettel.

Tegnap jelent meg a nagygyűlés tárgyszorozata, mely felöleli a különféle katolikus egyesületek országos közgyűlését is. Örömmel látjuk ebből a gazdag programból, hogy az utolsó tíz év munkája mennyire megerősítette a kath. egyleti életet. Az első nagygyűléseken az egyházpoltikai reformok hatása alatt impozánsabb számban vett részt a kath. társadalom, nagyobb tömegekben özönlött a nép a fővárosba, az 1894-iki januári kongresszuson több mint 10.000 ember szorongott a Vigadó helyiségeiben, de csak tiltakozásra szorítottak, egyetlen nap délelőttjén néhány óra alatt véget ért a nagygyűlés, aztán szétoszlottak a szélrózsa minden irányában s mint odozt kéve széthullott az ő összetartásuk. Maradandóbb hatást nem ért el a kongresszus, mert nem volt szervezve a kath. társadalom.

Még sem múlt el nyom nélkül az a fellángolás és lelkesedés, melynek a megbántott önértel s a felébredt kath. öntudat adott színt.

Megindult a kath. autonómiai mozgalom s mikor vezéreink látták, hogy annak megvalósulása még nagyon messze van, Zichy János gróf finom érzéke és

éles szeme felismerte a kath. egyleti életnek fontosságát s ennek fejlesztését és szervezését jelölte ki legfontosabb teendőnek, hogy az legyen a kath. társadalomnak életető szerve, összetartó központja.

Mikor ezek az egyesületek behálózták már az egész országot s ezerre ment azok száma, akkor megalkotta azoknak a szövetségét, mely az országos katolikus mozgalomnak, társadalmi életnek gerinczét képezi.

Ma már nem pusztá tiltakozás a kath. kongresszus, hanem élő szervezet, mely felöleli a kath. életnek minden ágát, belevon abba minden kath. polgárt a hercegprímástól az utolsó munkásig.

A kongresszussal kapcsolatosan nem kevesebb mint 8—10 kath. egyesület tartja nagygyűlését. A Kath. Legényegyletek országos szövetségének elnökgyűlése a főiskolai internátus, az Iskolatestvéreket segítő egyesület, a Sz. Incze-kör, az Országos Pázmányegylet, a Cecil-egylet, a kath. egyesületek országos szövetsége stb.

És ami különös érdekességet és nagy fontosságot kölcsönöz a kongresszusnak megalakult ott a keresztény munkásegyletek szövetsége. Most a szociáldemokrácia pusztításai között nagy szükség van a ker. munkásegyletekre, őszintén óhajtuk azok megerősödését.

Örömmel látjuk a programból, hogy a nagygyűlések előadói a kath. közélet vezető férfainak színe-javából vannak összeválogatva s a püspökök és ismert celebritások között jut hely az egyszerű

munkásoknak is. Majláth, Városhy, Hoszszu, Csáky, Radnai megyés püspökök, Mayer és Wolafka cz. püspökök Zichy János, Zichy Nándor, Zichy Aladár grófok, Zlinszky Demeczky, Geiswein és Probászka mellett ott fog beszélni Szalánczy Andor az egyszerű gyári munkás, kinek sok érdeme van a ker. munkások szervezése körül.

Mindezek mellett és felett kiváló jelentőséget kölcsönöz az ötödik Kath. nagygyűlésnek az Immaculata-jubileum, melynek méltó megünneplése erkölcsi kötelessége a régi Regnum Marianumnak.

Fényben, jelentőségben egyaránt kiemelkedik ez a kath. kongresszus, méltán fordul felé az országos érdeklődés.

A gyergyószentmiklósi mandátum.

Gyergyószentmiklóson, a mint értesülünk, a szabadelvű párt dr. Lázár János főtisztviselőt jelölte képviselőül. Ezen kívül Ugronpárti programmal fellép Török Ferencz gyergyócsomafalvi lelkész, Apponyi programmal Görög Joachim gyergyószentmiklósi örmény szertartású plébános és Kossuth párti programmal: Földiák Gyula.

E szerint csak a néppárt, amelynek pedig itt erős talaja lenne és az újpárt hiányzik, hogy teljes legyen a választási koncert. Szegény választók! Vagy talán inkább szerencsés választók!

Az egyetemi ifjak Deák-ünnepé.

Tavaly mult száz esztendeje Deák Ferencz születése napjának s a századik évforduló alkalmából, a mikor ünnepelt az egész ország,

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A pesztonka.

Irtó: Csehov Antal.

Warka, a tizenhárom esztendő szolgálat bőséget ringat, melyben gazdájának gyermeke szunnyadoz. Éjszaka van, s Warka halkán dudolgat:

— Tente baba, tente . . .

A szentkép előtt zöldfényű lámpás ég: a szobában kötelet feszítettek ki, melyen piszkos pólák és kopott nadrágok lógnak. A lámpáról vékony zöld sáv vetődik a mennyezetre, s a kályhán, a bölesőn és Warka arcán a kötélre aggatott ruhák és lepedők sötét árnyai lebegnek . . .

A pislogó lámpafénynél az árnyak megmozdulnak s reszketnek, mint a falevél a szél fuvaltatára.

Káposztaszag és csiriz büze terjeng a levegőben.

A gyermek sir és nyöszörgő. Már rekedt

és bágyadt a sok sirástól, de összeszorítja kis öklét, sikolt és kiabál. Warka behunyja szemét aludni szeretne, — nyaka és háta megfájdult a hajlongástól és görbedéstől, feje mellére hanyatlak.

Alig tudja mozgatni szemhéját és ajakát, arca olyan, mintha kiszáradt volna, feje mint a gombostű gombja.

— Tente baba, tente . . . — dörmögi.

A kályhában tücsök ciripel. A szomszéd szobában a gazda és Afanassy nevű segéde horkolnak.

A böleső keservesen nyikorog — s e hangok csodás, álomba ringató muzsikává verődnek össze, mely oly kedvesen zsong fülkébe, ha álmosak vagyunk. Warkának gyötrelem az éj muzsikája; Warkának nem szabad aludnia, s ha elnyomja az álom, reggel megveri az urnője.

A lámpa fénye pislog. A zöld foltok és szürke árnyak izegnek-mozognak, besuhannak Warka félig behunytt szemébe s szörnyű álmat ebresztenek fáradt, eltompult agyában. Sötét,

tét, rohanó felhők huzódnak tova az égen, de a vihar szétkergeti a fellegeket, s Warka álmában piszkos, széles országutat lát, melyen szekerek gördülnek, batus vándorlólélegények vándorognak, parasztok lépkednek, kétoldalt pedig sűrű erdő huzódik sötét-lebegő árnyaival. A batus emberkéek hirtelen eldobják lim-lomjukat s a sárban, piszkokban fetrengenek.

— Miért teszik ezt? — kérdi Warka.

— Aludni, szunnyadni akarnak, mert az álom üdítő és édes. Am az országuton hollók kárognak, szarkák csörögnek, s e hangok mint a jajgató gyerek sírása, elűzik álmukat.

— Tente baba, tente, — suttogja Warka s álmában sötét, piszkos szobácskát lát, melynek padlóján édesapja, Jefim Stepanow hever. Nem látja a beteget, de hallja nyögését és sóhajtatást, nyugtalan, fájdalmas hánykódását. Szólni sem tud már, csak a fogai verődnek össze nagy fájdalmában, s halk nyöszörgés kél ajkán, Pelageja anya az uraság házába ment s jelentette, hogy Jefim beteg. Rég elment már, tüstént vissza kell érkeznie. Warka a kályha

Női férfi és gyermek cipők, férfi, halina és fiu eszímák, galocsnik óriási választékban, férfi és fiu nyúlzsör, lóden és Plüsch kalapok, és sapkák. Bőr, bélelt és kötött kesztyűk, fehér és színes uri ingek, plüsch és flanel takarók, jäger és marinó alsó ingek, nadrágok, harisnyák, gamástik, lábszárvédők, s még számtalan czikkék. Óriási választékban mélyen leszállított árak mellett.

Fábry Testvérek

ÁRUHÁZA, Fő-utca

Ajánlja az őszi és téli idejyre érkezett újdonságait FELTÜNŐ OLCÓSÓ ÁRAK mellett.

az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy ezentúl minden esztendőben ünnepként üli a haza bölcsének születésnapját, október tizenhatodikát. Az idén a nevezetes évforduló előestéjén ünnepezték az ifjuság; a maga hajlékában, a Diákasztal helyiségében, hol kegyeletes megemlékezéssel, hazafias lelkesedéssel diszlakomát rendeztek, a melyen a következők vettek részt: *Tisza* István gróf miniszterelnök, *Berzeviczy* Albert dr. kultuszminiszter, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, *Münnich* Aurél, *Herczeg* Ferencz, *Szüllő* Géza országgyűlési képviselők, a dékánok, *Prohászka* Ottokár és más egyetemi tanárok stb.

Az első pohárköszöntőt, melyet az egész gyülekezet állva hallgatott meg, *Zsembery* István mondotta a királyra. Riadó éljenzés hangzott föl, majd pedig kezében a Deák-billikommall *Ketty* Endre, az ifjuság ünnepi szónoka beszélt.

Hosszantartó, lelkes éljenzés követte a beszédet, a mely után *Lázár* István a joghallgatók tudományos egyesületének elnöke *Demkó* György rektort éltette.

Demkó rektor beszélt ezután. Viharos óváció követte a rektor szavait, mire *Rudnay* Lajos a miniszterelnököt és a kultuszminisztert köszöntötte föl az ifjuság éljenzésével közepette.

Tisza István gróf miniszterelnök beszélt ezután.

Köszönetet mondott fiatal barátainak, a miért alkalmat adtak neki résztvehetni az ünnepen, a miért tanuja lehet a magyar ifjuság lelki élete egy olyan mozzanatának, a mely a jövőbe vetett bizalommal tölti el az ifjuság minden barátját. Mint idősebb, tapasztaltabb ember, a ki igaz barátja az ifjuságnak, figyelemmel kíséri annak minden lépését, ott él szívében még a maga ifjuságának emléke. Egész életében utált minden nagyképszerűséget és hipokrizist. (Éljenzés.) Ne legyen az ifjuság ilyen. Ellenkezőleg, hiszen talán nem is volna jó, ha a duzzadó ifjú életerőnek néha esetleg kissé vad, néha zabolátlan kitöréseivel is nem találkozánk. (Ugy van! Ugy van!) És legyenek róla meggyőződve, ez az életnek szükségszerű kiegészítő része, és ha tulságba nem vitetik, erőnek, egészségnek, képességnek jele mindaz, a mi valóban spontán, természetes előtörése az ifjú kedélynek, életerőnek és nem eltanult és elmajmolt perverzitás. (Hosszantartó, lelkes él-

jenzés.) Homo sum, nihil humani a me alienum puto. Ma is igaz a régi rómainak a mondása. Kivánja az ifjuságnak, hogy a kiforrás nehéz küzdelmét úgy harcolja végig, hogy testben, lélekben, akaratban erős, tetteiben igazán idealista nemzedékül álljon a közügy szolgálatában.

A miniszterelnök beszéde után szünni nem akaró éljenzés és taps töltötte be a termet, s éljenzéssel üdvözölték a szólásra emelkedő *Berzeviczy* Albert dr. kultuszminisztert is.

Az ifjuság nagy figyelemmel hallgatta a beszédet és sokáig éljenzte a kultuszminisztert, majd pedig *Prohászka* Ottokár egyetemi tanár beszélt.

Az univerzitás szó fejtegetéséből kiindulva, azt mondja, hogy ebben a vulkánikus, szerte-széjjel húzó világban kell az universitas. És mi teremte ezt meg? A középkorban a Sorbonnet és Bolognában az univerzitást megteremtette az első középkori vezető hatalom, az egyház. Most változtak az idők, nekünk valamiképpen, ha szabad azt mondania, egy felsőbb egységben, a mely szellemeket összetartson, egységben, a mely ellentéteket kiegyenlítsen, egységben, a mely elveket egymással szemben álló elveket valamiképpen összefoglaljon: mi lehet ez az egység más, mint mélységes vágy az igazságra! Az ideálnak föltétlen, mindenképpen való tisztelete, ez az idealizmus, a mely az ellentétek fölött lelkeket olvaszt, szíveket forraszt össze. (Éljenzés.) Azt mondta a miniszterelnök ur: Homo sum, nil humani a me alienum puto. Szabad legyen ezt így variálni: Theologus sum, nil divini a me alienum puto. (Éljenzés.) A hol az igazi eszményiségnek, a hol az igazi idealizmusnak isteni szikráját látja, ott az egymást megértésének az alapját bírja, ott a lelkeket igazán egy felsőbb, szent barátságban reméli összefoglalhatni. (Éljenzés.) Az üres realitásokon mindig tultesznek a relativ ideálok is; mennyivel inkább az igaz, a felséges, az isteni ideálok. Pap vagyok — ugymond — de ennek az isteni idealizmusnak az evangéliumát akarom az univerzitás diverzítése fölött, az eszméknek, gondolatoknak háborgó óceánja, a szociális vulkánoknak kitö-

rései fölött hirdetni. (Éljenzés és taps.) Fogjanak kezét! Ebben a szellemi világban mindnyájan testvérek. Az ifjakat, ennek a szellemvilágnak ifju hajtásait üdvözli s az ideálokért lelkesülő magyar egyetemi ifjuságra emeli poharát.

A teremben fölhangzott az óváció riadala, mire *Lóczy* Lajos szólott a test edzéséről, mint a lélek edzésének egyik föltételéről s azt óhajtott, hogy az ifjuság ezután is sikereket arasson ezen a téren.

Az ifjuság ezután *Herczeg* Ferenczet kívánta hallani. *Herczeg* Ferencz, *Heinrich* Gusztáv beszéltek s ezzel az ünnep végetért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 17.

Elnök: Perczel Dezső.

Bejelentí a Háznak, hogy György szász király meghalt.

A Ház részvétellel veszi tudomásul, tekintettel arra, hogy az elköltözött, királyunkkal jó barátságban volt.

Napirenden van

az olasz provizórium

folytatólagos tárgyalása.

Szüllő Géza: A napirenden lévő törvényjavaslat közjogi szempontból törvénytelen, mert nem felel meg a 99. XXX. t. cikk intencziójának. Előtte szólók már bővebben kifejtették ezt, azért áttér a gazdasági érdekeinket sértő javaslat hibáinak bírálatára. Végül kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a balo dalon.)

Házaszabályvita.

Kubik Béla: Házaszabályok czimén kér szót. Az ülés elején az elnöktől engedélyt kért, hogy Krasznay határozati javaslatát aláírhasssa. Az Elnök megtagadta. Neki ahhoz joga van.

Elnök: A javaslat nem volt kiadható, mert már az irattárban van. Különbben is erről a házaszabályokban nincsen szó és aláírása most már utólag nem pótolható. Kéri a ház határozatát.

Polónyi Géza: A házaszabályok czimén szól és kijelenti, hogy ne hozzon ebben a kérdés-

mellett fekszik, de nem tud aludni és apja nyöszörgését hallgatja. Az uraság elküldi a fiatal orvost, a ki tapogatózva lép a szobába. Warka nem látja arcát, csak az ajtó csapódását s a doktor köhögését hallja.

— Füst be! — mondá.

Anyja a tüzhelyhez siet, izgatottan szaladgál a szobában, majd meggyújtja a rőzséket.

Az orvos Jefim ágyára hajol, s a beteg arca tüzel, szemei csodálatos fényben ragyognak.

— Mi bajod van öregem? Régóta gyötör már nyavalyád? — kérdi az orvos.

— Elpusztulok tekintetes uram . . . Az én időm már lejárt, meg kell hálnom . . . rajtam az orvosság sem segít . . . — hebegi a beteg.

Az orvos megvizsgálja a nyöszörgő Jefimet és így szól:

— Vigyétek kórházba, meg kell operálni . . . Majd elintézem a dolgot s szekeret is küldök.

Egy fél óra múlva elszállították Jefimet. Ezután hajnalpir dereng az égen, s reggeledik. Pelageja a kórházba ment, meglátogatta a beteget.

A szomszédból gyereksírás hallatszik; Warka saját dudolását hallja:

— Tente baba, tente . . .

Pelageja visszatért:

— Későn érkeztem! — suttogetta. — Mire a kórházba értem, kiszenvedett.

Warka az erdőbe ment és sirdogált, de valaki hirtelen fejbe vágta, úgy hogy koponyája a bölcső deszkájába ütődött. Kinyitotta szemét, hát gazdája, a cipész állt előtte.

— Semmirekélő, ostoba teremtés! — kiáltja. — Alszik és lustálkodik, a gyerek pedig kiabál.

Megzibálja a lány fülét, s Warka támo lyogva kel fel, kinyitja becsukódó szemét, ringatja a bölcsőt és halkán dudorász. A kis szobába ismét árnyképek, elhunytak szellemei suhannak, s a szunnyadó leány irigyli álmukat. Ám édes anyja ösztökéli, buzdítja, s ezután kettescskén a városba mennek és szolgálatba szegődnek.

— Add ide a gyereket! — dörgi egy ismerős, fenyegető hang.

Warka ijedten felugrik, álmoképei szétfoszlanak; immár teljesen józan s a gyermek anyját, a cipész izmos feleségét látja, a gyerme-

ket teszi bölcsőbe s közben Warkát szidja, aki ismét elaludt.

Az árnyak elhúzódnak, világosság szűrődik az ablakon, de Warka fáradt és bágyadt, szeméi lecsukódnak a nagy álmoságtól.

Warka gyujts tüzet! — kéri a gazda a szomszéd szobából.

— Föl kell kelni! — suttogetta ijedten a leány. Reggel van és dolgozni kell.

Ezután a pajtába megy, rőzsét, gyalokat hoz és tüzet rak. Lőtás-futás közben alig érz nagy álmoságát, fáradt teste is frissebb, üdébb, kábult agyában tisztulnak gondolatai.

— Warka, gyujsd meg a szamovárt! — kiáltja a háziasszony, s a leány még el se végezte dolgát, midőn újabb parancsot osztogat:

— Warka, tisztid meg a ténsur cipőit.

Leheveredik a padlóra, megtisztítja a gummiczipőket s eszébe jut, hogy vajha e nagy, öblös cipőbe rejthetné fejecskéjét s titkon csendesen aludhatnék . . . A cipő pedig nő, egyre nő, óriási tömeggé szélesedik, beföldi a szobát . . . Warka kezéből kiesik a kefe, de a leány újból fölemeli fejét, önmagával, szörnyű álmoságával viaskodva kitarja a szemét és a

Róth M. utóda

ajánlja ez évadra érkezett angol ujdonságait

Egyedüli raktár

Fownes féle (Valódi amerikai
angol kesztyűkben (cipőkben

uri ingek mérték szerint

angol vadász mellény és bőrkabát
különlegességek.

ben a ház határozatot, mert már voltak ehhez hasonló esetek.

Elnök: Fenntartja azon kijelentését, hogy ő nem tiltotta meg, de nem is engedhette meg a pótlást, mert a határozati javaslat kinyomatott, tehát azt most már aláírni nem lehet.

Kubik Béla: Akkor a határozati javaslat-hoz nekem jogom van szóban is hozzájárulni, ebből következik, hogy azt aláírni is jogom van. Határozottan emlékszik ő is precedensre.

Szöcs Pál: Hivatkozik egy precedensre, amidőn Szilágyi Dezső, az akkori elnök határozottan kijelentette, hogy egy javaslatot attól a pillanattól kezdve, midőn azt már benyújtották, aláírni nem lehet.

Elnök az incidens betejeztetnek jelenti ki.

Az olasz kereskedelmi szerződés.

Polónyi Géza: Nagyon jól emlékszik az ischli klauzula által fölzavart hangulatra. Micsoda tiltakozás zudult fel, pedig az sokkal jobb volt, mint ez a szerződés. Akkor miután az volt az előadó, aki most és nem vette észre azt az óriási különbséget, ischi klauzula és a most benyújtott törvényjavaslat között fenn áll. Mint a közélet ismerője jól tudja, hogy valahányszor nemesi kiüntetések gyakran ismétlődnek egy időben, mikor osztálysorsjáték és Erzsébet szanatórium sorsjegy-tervezet előkészítése folyik a pénzügyminiszteriumban, akkor mindig támadás készül Magyarország ellen. Most is ilyen időket élünk, amikor még a királyi eskü és szó szentségébe vetett bizalom is megingott. Hosszasabban magyarázza a királyi eskünek azon részét, mely szerint a király a hozott törvényeket nemcsak megtartja, de megis tartja. A végrehajtó hatalomnak joga van a törvényeket megváltoztatni, de csakis alkotmányos uton, vagy újabb törvény útján, de ennek létre jötte előtt, még a királynak sincs joga a meglévőn változtatni. Az 1899. XXX. t.-cikk megváltoztatása iránt nemcsak, hogy új törvény nem intézkedik, de ez irányban még kezdeményező lépések sem történtek.

Vádolja a törvényszerűséssel a koronát, a közös külügyminisztert, sőt magát a képviselőházat is. Ha ez a törvényjavaslat törvényerőre emelkedett volna, akkor lehetne vitatkozni a törvényszerűség felett, de a mai körülmények között tiszta és világos a törvény megszegés. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbalon) Vádolja a képviselőházi elnököt azért, hogy megengedte a közgazdasági bizottság jelentésének előterjesztését; mert a bizottság túllépte jogkörét akkor,

midőn felmentvényt kíván adni a kormánynak eljárásáért. Erre a bizottságnak nem volt joga és a házszabályok szerint nincs is joga, csupán bírálatot mondhat a tárgyalás végett hozzá utasított törvényjavaslat felett. De a bizottság azonkívül azt a törvénytelenséget is elkövette, hogy egy nem látott jegyzőkönyv alapján bírálta meg a javaslatot. (Mozgás a baloldalon) Kíváncsi, hogy az elnök szavazásra fogja-e bocsátani a bizottság javaslatát.

Várady Károly: Ha törvénytelen, akkor igen. (Nagy zaj helyeslés a szélső balon)

Polónyi Géza: Ha a képviselőház azt elfogadja, akkor az nem parlament, hanem a hazugságok intézménye. . . (Nagy taps és helyeslés a bal és szélsőbalon) és akkor minden hazaárulás lehetséges már ebben az országban. (Zajos helyeslés és taps a baloldalon.)

Részletesen foglalkozik a törvényjavaslatlal különösen pedig annak gazdasági részével és bizonyítani igyekszik, hogy az új megállapodás szerint nemcsak Olaszországnak, de az összes, a legtöbb kedvezményt élvező államnak is joga lesz 450 ezer métermázsas bort Magyarországra behozni. (Zajos ellentmondás a jobboldalon.) Szünetet kér.

Szünet után

Polónyi Géza áttért a kérdés közjogi részének magyarázatára. Ezzel a törvényjavaslatlalt a kormány a királyt törvényszegésre készíti. A javaslatot alkotmányunk elleni árulásnak minősíti. (Taps. Zajos helyeslés a bal és szélsőbaloldalon.)

A kormány az ellenzékét vádolja, hogy nem lehetett miatta letárgyalni a szerződéses javaslatot, illetőleg nem adott felhatalmazást a szerződés megkötésére, holott augusztusban beterjesztették az erre vonatkozó javaslatot, hát ez szemlényvesztés. A vámszövetség megkötése előtt, csak hülyék parlamentje adhatna ilyen felhatalmazást, mert akkor aztán a nemzeti becsület parancsolja, hogy a kötetendő szerződést meg is tartsák, pedig esetleg nem lesz vámszövetség.

Csak ha megkötik a vámszövetséget, akkor adhat a parlament felhatalmazást erre.

Rosenberg Gyula előadó: Akkor nem kell felhatalmazás, ha meg van a vámszövetség.

Polónyi: Kértek volna Magyarország nevében felhatalmazást.

Rosenberg: De 1907-ig közös vámterület van.

Polónyi folytatja beszédét.
Az ülés vége 2 órakor.

A keletázsiai háború.

Moszkva, okt. 17. Grosszet inkaui orosz konzul ma ideérkezett. Azt jelenti, hogy a japánok öt órával azután, hogy az oroszok kiűritették Inkaut, vonultak be oda Tartózkodóan viselkedtek. A konzulokat a város általános helyzetének megbeszélése végett egybe-hívták. A meghívottak között volt Grosszet is, aki a meghívást nem fogadta el. A vámházon lévő orosz lobogót japánnal cserélték fel. A japán hatóság megtiltotta a japánoknak, hogy Grosszet házába menjenek. A többi konzulok üdvözlése a legbarátságosabb volt. Az amerikai konzul tartózkodó magatartást tanusított.

Pétervár, okt. 17. Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jelenti Karbinból mai kelettel: Alexejev helytartó ma visszatért Karbinba.

Oyama tábornok jelentése.

Tokió, okt. 17. (Este 6 órakor, Reuter.) Oyama ideérkezett táviratai részletesen írják le az eseményeket. Sok helyet említ az utolsó küzdelmek színhelyéről, melyek a térképen nem találhatók. Oyama avval a közléssel végzi jelentését, hogy a 10-étől 14-ig szakadatlanul folyt küzdelem minden irányban kedvező eredménnyel járt. Az ellenség számbelileg felül-multa a japánokat és nemcsak hogy megverték, hanem erősen üldözöbe is vették. Az oroszokat — ugymond — a Hunho balpartja felé üztük és nagy kárt tettünk bennük. Több mint 30 ágyut zsákmányoltunk. A foglyok száma több száz. Az ellenség tervével teljes kudarcot vallott. Támadása megghiusult. Veszteségei legalább 30,000 ember. Zsákmányoltunk az ágyukon kívül nagy tömeg lövészeres kocsit és rengeteg fegyvert. A japán veszteségek 11-től 12-ig 1200 embert tesznek ki. Tizenöt tiszt elesett, 46 megsebesült.

A hadviselő felek vesztesége.

Tokió, okt. 17. (Délelőtt 11 órakor. Reuter.) A harcvonalból érkezett közlések szerint a feltalált holttestek számából arra lehet következtetni, hogy az oroszok vesztesége az utolsó napokban 40,000 főre rugott. A japánok veszteségeire vonatkozó jelentések hiányosak, de az bizonyos, hogy azok az oroszokéhoz hasonlítva csekélyek. Oku veszteségei halottakban és sebesültekben okt. 10-től 14-ig 2500 fő a tiszteket is beleértve.

Berlin, okt. 17. A berlini •Lokal-Anzei-

valóságot akarja látni, melyben a tárgyak nem nőnek meg s nem lepik el óriási árnyaikkal a szobát.

— Warka, söpörd ki a folyosót és a lépcsőket. Ha vevők és ismerősök jönnek, röstell-em ezt a sok piszkot . . .

Warka söpreget kitakarítja a szobát, befűt és az üzletbe rohan. Munkája folyton szaporodik, egy perczig sincsen nyugta.

De ennél is súlyosabb és gyötrelmesebb, hogy le kell ülnie a konyhasztal mellé és burgonyát kell hámozni. Az asztal delejként vonzza fejét, a krumplihéj tánczol kezében, a kés csörmpölvé esik a földre; munka közben pedig urnője izgatottan löt-fut a szobában és a tűzhely körül, föltűri ruháját, arca kipirul, ordít, kiabál, s Warkát gyötri a hangos beszéd. Épp ily gyötrelmes és unalmas az asztalnál felszolgálni, mosogatni és varni. Már-már alig győzi a munkát, álmosága nőttön nő; a csupas földre is ledőlne, oly jól esnék szegénykének a pihenés és az álom.

Alkonyodik. Warka, midőn tekintete a homályosodó ablakokra esik, kezét zsidbadó hom-

lokára szorítja és mosolyog, bár maga sem tudja miért. A leszálló esthomály megsimogatja lecsukódó szempilláit s édes álmodást ígér. Este vendégek érkeznek.

— Warka, a szamovárt; kiáltja a házi-asszony.

— Warka ötször meggyújtja a szamovárt; teázás után mozdulatlanul áll az asztalnál s urnője parancsait várja.

— Warka, három üveg sört!

Lihegve rohan a korcsmába, mert azt hiszi, hogy a séta elűzi álmát.

— Warka, pálinkát! Warka, hová tetted a dugóhuzót! Warka, hozd ide a heringet! Most pedig ringasd el a babát!

Ez volt az utolsó parancs. A kályhában tücsök czirpel, a mennyezet zöld foltja s a sötét árnyak ismét Warka félig behunyt szemébe osonnak s megbolygatják gondolatait. A lányka ezuttal is az országot látja, melyen fáradt zarándokok bandukolnak . . . Pelagejét és Jefinet is megismeri, tisztán és világosan lát mindent, csak azon töprenkedik félálmban, hogy minő ellenséges hatalom zavarja meg

álmát, ragadja meg torkát, czibálja kezét lábait. El akarja hessegetni a rémet, de nem tudja. Sokáig küzködik, de végül kinyitja szemét, megpillantja a zöld foltot, hallja a gyermek nyöszörgését s megleli gyötrő ellenségét:

Ez az ellenség — a gyermek.

Warka mosolyog, Csodálkozik, hogy ez csak most jutott eszébe. S ime, a zöld folt, az árnyak, a czirpelő tücsök is mosyolgnak s halk kacaj csendül a szobában.

A leány zsidbadt érzékei ismét működnek, titkos gondolat ébred az agyában. Felkel, mosolyog, de meg se rebbenti szemhéját és izgatottan jár-kei a szobában. Ujjong, mert csakhamar megszabadul a nyöszörgő gyermektől, a dajkálás rabszolgaságától. Megöli a gyermeket . . . és alszik, szunnyadoz, békésen, csendesen . . .

Warka félálmban a bölcsőre hajol. A földön csuszva kinyújtja kezeit s miután megfojtotta a gyermeket, elterül a földön és kaczag, ujjong örömeiben, mert reggelig nyugta lesz és alhatik, mint a bunda.

U J ! **Megnyitá** **U J !**
MAGYAR DIVATCSARNOK Szent-László-tér, (Kis-piacz)
Saskapu mellett.

Kizárólag szép, divatos és jó minőségű áruk. Az őszi idény különlegességei ruhaszövegekben, costümkelmék, blouse- és ruháselymek, vászon-, chiffon-, damaszt-árak, ágygaruiturák, saját készítményű paplanok. Teljes menyasszonyi kelengyék.

Ár tekintetében kétséget nem szenved, hogy olcsóbb mint bárhol

Szíves párfogást kér tisztelettel:

MAGYAR DIVATCSARNOK.

gernek táviratozzák: Saczbóból jelentik: Tegnap reggel óta ismét igen hevesen harcolnak. Az oroszok így küzdenek, mint az oroszok és ha az első sorokban kidülnek a katonák, új csapatok lesznek működésbe véve. A mozgó kórház szakadatlanul működik; a sebesülteket a helyszínén kötik be és azután észak felé szállítják. A harc a távirat feladásánál igen heves volt. A japánok Jenta és a Thumuenshin szoros között összpontosítják seregüket. Sok falu lángokban áll. Sarnbajen tábornok nagy veszedelemben forgott és csak nagy nehezen menekülhetett. Az ágyuk egy pillanatig nem hallgatnak és alig van föld a nagy harctéren, ahová nem ütött volna már le a golyó.

London, okt. 17. Sachotól öt kilométernyire a Hunhón át vezető vasuti hidnál ma reggel óta elkezdett küzdelem folyik Kuropatkin derék hada és Fushima két hadteste között. Allítólag az országút fahidját a japánoknak sikerült felgyújtani. A vasuti sínek három kilométeren fel vannak szedve s a sebesült orosz katonák vagonjai Sachónál egy kiterővágányon állanak. Fushima segélyére újabb és újabb japán csapatok jönnek. Eddig a japánok két támadását verték vissza.

Csifu, okt. 17. A jantai csatában szenvedett szörnyű vereség lesújtó hatással volt ugy Stösselre, mint a port-arturi csapatokra. Az erődök bombázása két nap óta tart, megdöbbentő eredménnyel. Ma éjjelre rohamot várnak. A vár feladásáról a híreket minden órában várják.

Pétevár, okt. 17. A városban a kedélyek rendkívül izgatottak, ámbar a vasárnap a kép hatását nagyban enyhítette. Egyes lapok nyíltan kárhozzátják Alexejevet, nem annyira azért, hogy Kuropatkinnal megcsináltatta az előnyomulást, hanem, mert a hadiparancs olyan hangon volt megírva, a mely mostan az orosz hadsereget a legnagyobb mértékben blamáta.

London, okt. 17. Tokióból táviratozzák: Az orosz sereg a vasut keleti részén visszafelé vonult. Pönsihu hegyi állásaiból az oroszok kelet felé vonultak vissza. A három első orosz ezredet, a melyet Kuropatkin személyesen vezet, a japánok megtámadták. Ez a harc még ma is tartott és Tokióban nagy fontosságot tulajdonítanak ennek a harcnak.

Az oroszok vesztesége.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) Mukdenből jelentik, hogy az oroszok vesztesége 60,000 emberre tehető. A japánok Kuropatkin hadseregétől 100 ágyút foglaltak el.

Éjjeli támadás.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) Mukdenből jelentik, hogy a japánok egész éjjel szakadatlanul bombáznak. Éjjel az orosz hadseregre törtek, a mely három ezred katonaságot veszített el a heves ütközetben.

A mikádó köszönete.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) Tokióból érkezett hír szerint, a mikádó köszönetet mondott a mandzsuriak hadaknak vitéz magatartásukért.

Folyik a csata.

Budapest, okt. 17. (Saj. tud. táv.) Tokióból érkezett távirat szerint a mandzsuriak főhadis szállás baloldali hadserege kemény csatát vív az oroszokkal. A csata még egyre tart.

A japánokról.

London, október 17. (Saj. tud. táv.) A harctérről érkezett táviratok szerint a harcense állandóan a japán hadseregnek kedvez. Oku tábornok jelentése szerint

3500 japán katona veszítette életét a tegnapelőtti ütközetben, míg az oroszok sokkal többet, mert csak tegnap 9000 halottat temettek el.

Kuropatkin a japánokról.

Budapest, okt. 17. (Saját tud. táv.) Mukdenből táviratozzák, hogy Kuropatkin tábornok elismerőleg nyilatkozott a japán katonák vitézségéről. A város tele van sebesültekkel, kiket csak nagynehezen tudnak kellően gyógykezeltetni.

Elfoglalt ágyuk.

Budapest, okt. 17. (Saját tud. táv.) A japánok újabb ismét tizennégy ágyút foglaltak el az oroszoktól.

UJDONSÁGOK.

Szent László városa Amerikában.

Érdekes kapcsolatba jutott Nagyvárad neve Amerikával Barabás Béla utja által.

Amerikában tudvalevőleg a katolikus vallás egyike azoknak a legerősebbeknek, a melyek a magyarságot összetartják. Meg is van ennek az a következménye, hogy az amerikai magyar büszkén vallja hitét s magyarságát és vallását egyazon lobogóra írja.

Az Északamerikai Egyesült Államok és Kanada be van hintve keletől nyugatig kath. magyar egyetelkekkel s valamennyi egy-egy erős vára a magyarságnak.

Clevelandban éppen Barabás Béla ottléte alkalmával tartotta zászlószentelését az *Első Szent László Egylet*, Cleveland legrégebbi magyar egylete. Az ünnepélyen kimagasló szerep jutott Barabás Bélának, miről egyik amerikai lap, a *Magyarok Vasárnapja* következőleg emlékezik meg:

Miután a Clevelandi Magyar Rézbanda a Hymnuszt eljátszotta, ftdő Böhm Károly plébános emelkedett szólásra, nagyhatású beszédében üdvözölte az Első Szent László Egyletet, Cleveland katolikus magyarságának ezen legrégebbi egyletét, a szent Erzsébet hitközség alapjának, támaszának nevezte el ezt, a tagokat a magyar história egyik legnagyobb királyának, az egylet védőjének, Szent Lászlónak erényei követésére buzdította.

E nagy hatást keltő beszéd után rövid, de lelkes szavakban Percezel Lajos közjegyző üdvözölte az ünneplőket, bemutatván nekik gyermekkorú barátját és iskolatársát, Barabás Bélát, az ünneplő egylet pátronusának *Szent László városának*, — *Nagyváradnak* a képviselőjét. Dörgő éljenzés hangzott fel egyszerre s Barabás lépett a közönség elé.

Azzal kezdte, hogy *átadta Szent László városát polgárságának az üdvözlését*. Szónoki szépségekkel gazdagon felruházott beszédében összetartásra, egyetértésre, testvéri szeretetre hívta fel az amerikai magyarságot, melyről ő azt hiszi, hogy egyszer majd, szülőhazánk körülményeinek a jelenlegiekénél kedvezőbbre való alakulása után Magyarországra úgy is vissza fog térni.

Dörgő éljenzésektől sűrűn megszakított, lelkes szónoklatának elhangzása után ftdő Hirling plébános ur tartott hatásos beszédet a zászló jelentőségéről.

* A megyés püspök a fővárosban.

Dr. Szmeccsányi Pál v. b. t. t. várad püspök vasárnap, október 16-án reggel a fővárosba utazott. Ő Excellentiája részt vesz a kath. nagygyűlést megelőzőleg tartandó püspöki konferencián.

* **Wolaffka Nándor ünneplése.** A debreczeni r. kath. egyház plébánosa, *Wolaffka Nándor* cz. püspök tudvalevően hosszabb ideig ágyban fekvő beteg volt. Most, hogy a püspök teljesen felgyógyult s már sétákat is tehet, hivatelt megragadják az alkalmat, hogy meleg ragaszkodásuknak és tiszteletüknek kifejezést adjanak vele szemben. Névnepja is közeledik a derék főpapnak s a hívek e két alkalmat egyesítik az ünneplésre. Ma kedden este lámpionos menetet rendeznek a hívek, kik a Varga-utcai iskolától elindulva mennek a plébánia épület elé, hol szónokuk üdvözölni fogja az általuk szeretettel körülvett püspököt.

* **A polgármester utazása.** Nagyvárad városának jelenleg több nagy fontosságú ügye vár elintézésre az egyes miniszteriumokban. *Rimler Károly* polgármester tegnap, hétfőn délelőtt felutazott a fővárosba, hogy ezeknek a fontos városi ügyeknek elintézését sürgesse. Ez alkalommal a Gancz czégnél is eljár a városi villamos telep berendezése ügyében, a szombaton a villamostelepen előfordult tüzesetet illetőleg, amelynél egy transzformátor elégett s tűzveszedelemmel fenyegette az egész telepet.

* **Sipos Orbán bucsuzása Debreczenben.** A nagyvárad tanfelügyelőség hatásköre a debreczeni Svetits-féle zárda tanítónő-képezdésére is kiterjedt. Mikor aztán hírül vették, hogy *Sipos Orbán* nyugdíjba vonult, a zárda, *Wolaffka Nándor* cz. püspök, prépost-plébános igen szép, meleg hangu bucsu levelet intéztek Sipos Orbánhoz. E levelek olyan hatással voltak nyugdíjba vonult ösz tanügyi vezérre, hogy szombaton személyesen elment Debreczenbe elbucsuzni a zárda iskolától és Wolaffkától.

* **Vidovich György temetése.** Hatalmas embertömeg, megilletődött csendben kísérté utolsó útjára az elhunyt plébánost, bánatos részvétél ad kifejezést annak az érzésnek, mely koporsójánál mindnyájunkat eltöltött, hogy egy igazi magyar urnak, abból a kiváló fajtából való, aranytisztaságú, jó szívű, erős jellemű magyar típusnak adjuk meg a végtisztességet, mely ijjesztően pusztul és nem pótolható a modern mázzal, az europerséggel. Tíz órakor *Palotay László* prelátus kanonok — az elhunyt-nak volt káplántársa — a temetéshez felöltötte az egyházi gyászruhákat. Segédletében voltak dr. Vucskics Gyula, Halász Gyula, Lefelholer Gyula, Kovács József, Pálffy Béla, dr. Lestyán Endre és 4 növendék pap, kíséretül: Bunyitay Vincze, Fetser Antal, Grócz Béla és dr. Karsch Lollion kanonok, Dencs János cz. kanonok, Lencsés János, Richter Jenő plébános, Mayer Antal és Brém Lőrincz udvari papok, Klehdorfer Lambert házfőnök stb. a papság képviselőiben. Az elhunytnek előkelő rokonsága teljes számban, köztük Váradról *Markovits Antal*, *Markovits Károly* stb., a község elöljárósága és a hívek nagy csoportja. Az elhunyt kívánsága szerint egyszerű ravatalon állt a fekete koporsó és gyászkocsi mellőzésével, hívei vitték kézen utolsó útjára. A papság éneke mellett folyt le a megható temetési szertartás, mely után templomba vitték az elhunytat, a hol lelke üdvéért gyászmisét tartottak a hívek óriási részvéte mellett. Aztán lassan, hosszú menetben indultak a temetőbe s egy jó páztor, egy igaz, tiszta magyar lélek már csak emlékünkből él. Áldja meg az Isten haló porában is.

* **A harmadik tanfelügyelő.** Dr. *Berzevicsy Albert* m. kir. vallás- és közoktatásügy

miniszter *Szirmai* Miksa hevesvármegyei kir. tanfelügyelősi tollnokot a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába való sorolással s az 1904. évi I. t.-cikk értelmében megillető személyi pótlékkal biharvármegyei kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki. A kinevezés a hivatalos lap legújabb számában már megjelent. Ezzel kapcsolatban megemlíjük, hogy a tanfelügyelőség, régi érdemes tisztviselője *Szemes* Imre, ki *Sipos* Orbán nyugdíjba vonult tanfelügyelő mellett szép tevékenységet fejtett ki Biharmegye s Nagyváradi népoktatása terén, mint értesülünk legközelebb szintén nyugugalomba vonul.

*** A lipcsei csata évfordulója.** A legmagyarabb főherceg nevét viselő háziezredünk vasárnap ünnepelte a *lipcsei* csatának 91 éves s a bosnyák okkupációnak 26 éves évfordulóját. Az ünnepély délelőtt folyt le a vár udvarán s tábori misével kezdődött. A teljes díszben felvonult tisztkar s legénység jelenlétében *Guta* Márton katonai lelkész szolgáltatta a szentmisét, mely alatt a katonai zenekar egyházi darabokat játszott, a diszázslóalj pedig háromszor sortüzet adott. Szent mise végeztével *Guta* lelkész lelkes beszédet mondott a legénységhez, lelkükre kötvén a vitézségen kívül a vallás és haza iránti hűséget. Majd előlépett a háziezred kitűnő, magyar érzelmű parancsnoka báró *Karg* János s szép, tüzes beszédben méltatta a nap jelentőségét, mely az ezred történetének legbecselesebb részét képezi s hazaszeretetre, bátorságra buzdította katonáit. Remek beszédét a király, mint hadur életével fejezte be. A vár öreg falai ritkán hallanak olyan erős, lelkes hurráh riadalt, aminő *Karg* beszéde után hangzott el. A beszéd után az ezredes személyesen kiosztotta kitüntetésekét. *Schmidt* Pál ezredes kitűnő szolgálatai elismerésül a katonai érdemkeresztet kapta. Azonkívül a 12 éves szolgálati érdem osztott ki az ezredes az altisztek között s a Nagyváradi város által az ezred 150 éves jubileuma alkalmával tett alapítvány kamatait az ezred legderekabb 8 altisztje között. Ezzel az ünnepély véget ért s a csapatok a külső várudvarban díszmenetben elvonultak *Steinberg* altábornagy előtt. Délben a tisztikaszinóban dísz ebéd volt, melyen az összes főtiszték is jelen voltak. Báró *Karg* János ezredes a királyra és az ezredtulajdonos *József* főhercegre mondott szép pohárköszöntőt. Azonkívül a kitüntettek hangzott el pohárköszöntő. A győzelmes évforduló a legénységre is ünnepi jeleggel birt egész nap, amennyiben szünetet kaptak, délben pedig jó ebédet kaptak borral.

*** Halottak áthelyezése az új temetőbe.** A napokban felhívtuk az érdekeltek figyelmét, hogy a hatóságilag bezárt újvárosi Zöld-kerti temetőből a halottak földi maradványait ez évi december hó 9-éig lehet a szabályrendelet értelmében djtalanul átköltöztetni az új központi temetőbe. Már eddig is több család vette igénybe a szabályrendelet ezen engedélyét. Tegnap egy 1846-ban elhalt katonatisztnak: gróf *Asseburg* Vilmosnak porló hamvait helyezték át az új temetőbe, a sirja gondozására tett alapítványból. A napokban még több család, így az *Olasz*-, *Jelinek*-, *Vucskics*-családok halottainak, továbbá néhai dr. *Rác*z, *Szvetics* Károly hamvait helyezik át.

*** Jó idő a szüretre.** A hivatalos szüveti időre pompás őszi idő köszöntött be. Hűgös ugyan, de tiszta, verőfényes. Hétfőn reggelre megjött az első dér is. A kora reggeli órákban fehér volt minden, a háztető, a fák. A

szüretre nagy csoportokban jöttek be a lányok és legények a falukról a szüretre. A nagy hid mellett levő u. n. «emberpiaczon» nagy sürgésforgás volt. Szólt a hegedű s a beözönlött szüreti munkások gondtalanul, jókedvvel járták. Egy-egy szőlős-gazda is arra vetődött s busan sóhajtott: Még sem úgy van most, mint régen! Akiknek szőlőjük nem rothadt s nem siettek a szüreteléssel, valószínűleg jobb idő kedvez, mint akik már a múlt héten, a sáros, esős időben betakarítottak.

*** Hasonló eset.** Amikor a nagyváradi tüzoltókat betanították a mentés módjára, dr. *Baróthy* Akos főorvos elmagyarázta, hogy miként lehet a lábörésnél első segélyt nyújtani. Odafordult egy tüzoltóhoz és hévvel magyarázta neki:

— Ha maga az utcán talál egy embert, akinek elört a lába és jajgatna. Mit tenne hasonló esetben:

A tüzoltó ráfelelt:

— Hasonló esetben én is jajgatnék, tekintetes főorvos ur.

*** Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nyerő számokat húzták ki:

10.000 koronát nyert: 1148.

5000 koronát nyertek: 20877 48338 58570 86432 88696.

2000 koronát nyertek: 33797 34283 40001 40748 52185 53867 54815 56657 69647 74726 95518 77105 104990 108190.

1000 koronát nyertek: 13577 18814 19770 19973 20661 21118 21862 25279 25432 26635 28366 28434 34247 59329 431994 435508 45039 49658 52149 57402 58808 60609 74092 76224 78899 80490 85053 86558 89787 92179 94650 97736 10073 101056 102580.

500 koronát nyertek: 3411 3535 8661 8244 12593 16987 19527 20636 22559 25070 25228 27707 27779 36396 42625 44189 44238 44846 45106 47782 52187 54343 57713 58583 59347 59473 60000 61519 62188 67334 71298 83313 74642 75266 77089 80622 82984 83115 83521 83641 86368 86961 86980 87395 89316 89473 89996 91479 91651 92327 92337 93570 95367 96581 97161 102101 102789 103298 105163 105539 107328 108718 109007.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

*** Az elmebetegék jótévi.** Az elmekórház szüreti multságára a következők voltak szüvesek adományokat küldeni: *Széchenyi* Jenő egy kosár szőlő és egy doboz szivar; dr. *Kenéz* Kálmán két puttongy szőlő; lat. szert. püspöki uradalom egy puttongy szőlő; papnevelő intézet egy puttongy szőlő; *Sal* Ferencz 1 kosár szőlő; *Huzella* Gyula 1 kosár szőlő; *Des* Escherolles *Kruspér* Sándorné 2 kosár szőlő és 2 puttongy alma; *Knapp* Mihály 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Papp* György 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Reissman* Móréné 1 kosár szőlő; *Unger* Jolánka 1 kosár szőlő; *Schadeberg* Béla 1 kosár szőlő; *Balázsovics* Jenő 1 kosár szőlő; *Oláh* Ferencz 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Molnár* Lajos 3 kosár szőlő; *Hann* Lajos 1 kosár szőlő; *Janky* József 1 kosár szőlő; *Rodringer* Károly 1 puttongy szőlő; *Breyer* Farkas 1 puttongy alma; *Mayr* Sándor 2 puttongy szőlő; *Jelinek* Ferencz 1 kosár szőlő; *Bordé* Károlyné 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; ifj. *Rimanóczy* Kálmán 1 kosár szőlő; dr. *Popovics* György 1 kosár szőlő, 1 puttongy alma, dió és szilva; *Putnik* főhadnagy 1 kosár dió; dr. *Vári* Szabó Béla 1 puttongy alma; N. N. egy kosár alma; *Karger* Sándor 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Gyurkovits* Kornélné 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Özv.* *Tarr* Istvánné 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Géczy* Géza 1 kosár szőlő; dr. *Kornstein* Sándor 1 puttongy alma; *Özv.* *Heringh* Sándorné 1 kosár szőlő és 1 puttongy alma; *Fáy* Rezső 1 kosár szőlő; *Justh* Sándor 1 kosár szőlő 1 kosár alma és 1 liter must; *Csapó* Sándor 1 kosár szőlő; *Jelencsik* Istvánné 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Özv.* *Csepy* Zsigmondné 1 kosár alma és 1 táleza sütemény; *Német* Sándor 1 puttongy szőlő; N. N. 1 kosár szőlő és 1 kosár körte; *Kádár* János 1 kosár szőlő és 1 kosár alma; *Hegedüs* Jánosné 1 kosár szőlő. Minden adományokért a szegény betegek nevében legmélyebb halálját és köszönetét fejezi ki a nemesszívű adakozóknak az *elmekórház igazgatósága*.

*** Kedvező anyagi helyzet.** Egyik kórház megkereste B. községet, hogy adjon felvilágosítást egy beteg vagyoni állapotáról. A kórház gondnoksága ugyanis az ápolási díjakat szerette volna megtéríttetni. A község a következő bizonyítványt küldte: Alulírott község által hivatalosan bizonyítottatik, hogy *Horváth* Jánosé sem ingó, sem ingatlan vagyonnal nem bír és annak is több mint fele adósság.

x Aki elegáns és jó czipőt, kalapot, fehérneműt, kesztyűt, harisnyát meglepő olcsón akar venni, forduljon bizalommal a *Fábry Testvérek cégéhez* fő-utca, hol minden cikkben óriási dus választékot talál.

x Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a körösparti vendéglőmben, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztem be. Jó ételekről és kitűnő italokról gondoskodva van. Minden este elsőrendű cigány zene, friss csapolású *Dreher* sör, zóna reggelik, hideg és meleg ételek minden időben pontos kiszolgálás és olcsó árak mellett kaphatók. Nyári és téli kényelmes fedett helyiségeim módot nyújtanak a legkényesebb igényeket kielégítenem. Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom azon szerény óhajomnak adok kifejezést, hogy úgy mint a jelenben, a jövőben is minél számosabb b. látogatósaikkal engem továbbra is megtisztelni sziveskedjenek. Kiváló tisztelettel *Szabó Gyula*, vendéglős. Abonensek felvétetnek.

x Ritka kedvező alkalom kínálkozik most tisztelt olvasóinknak, kézműáru szükségleteit beszerezni. A helybeli közkezdveltségnek s általános szolidaritásáról s jó és finom áruiról elismert *Wallerstein Fülöp és fiai* cég más vállalat miatt hatóságilag engedélyezett végeladást csinál s az egész raktár készletét, gyári áron alól kiárusítja. Saját érdekében felhívjuk ez uton is t. olvasóink figyelmét erre a ritka kedvező alkalomra.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Kis pajtás.
Szerda: Aranyvirág.
Csütörtök: Hajduk hadnagya.
Péntek: Londy Windermere.
Szombat: Londy Windermere.
Vasárnap: d. u. Szép Heléna. Este: Hajduk hadnagya.

Bob herczeg.

Az újabb, összetákoltt operettek mellett *Bob herczeg* még mindig hódít. Az elmúlt szezonban is telt házak mellett került színre s most is zsufozt házat hozott az igazgatónak, Fokozta az érdeklődést, hogy új tagok játszottak *Bob* szerepeiben.

Az előadás egészen jó volt s egy-két szereplő kivételével, megfelel a tavalyi előadásoknak.

Aradi Aranka kitűnő, kedves, élénk *Bob* urfi volt. Szépen énekelt, ügyesen játszott, öltözékei csinosak, izlésesek voltak s minden felvonásban pompásan felelt meg a várakozásnak. Csupán a tánczczal fukarkodott, amit annak tulajdonitunk, hogy nemrégén épült fel, egy évnél tovább tartó betegségből. Sok tapsot és 2 virágcsokrot kapott.

Garzó Adél (*Annie*) kedvesen játszott és énekelt; de *Hallert* nem érte utól.

Csak helyeselni lehet, hogy a herczegnő szerepét elvették *Agnelly*-től s *Hidy* Irénnek adták. Ügyesen, jól játszotta meg, ahogy még nálunk nem látták ezt a szerepet.

Horváth Kálmán betegsége miatt *Rédey* vette át a borbély szerepét s igyekezett, hogy élvezhető, jó alakítást mutasson be, de ez nem sikerült csak részben. *Horváth* olyan pompás alakot kreált a borbély szerepéből, hogy ő utána nagyon nehéz a közönséget kielégíteni.

Bérczy, *Szathmáry*, *Bognár* s a többiek nagyban elősegítették az est sikerét.

A Kis pajtás harmadszor. Pierre Wéber kitűnő vígjátéka, mely a Szigligeti-színházban oly óriási tetszés mellett került színre a múlt héten, ma megy harmadszor. A szerep kiosztás ugyan az, mint a premieren.

Aranyvirág. A tavalyi színiüdvény egyik legvonzóbb darabja kerül holnap színre. Az arany virág Arady Arankával a czimszerepben, kinek ez egyik legjobb szerepe.

Lady Windermere. A budapesti Nemzeti Színház kitűnő darabja, amely valóságos kaszsa darabja a Nemzeti Színháznak, lesz e héten premier. Várady A. pompás darabjából naponta folynak a próbák. A főszerepet Szerény G., E. Kovács Mariska, Tóth Elek, Klenovits stb. kezeiben van.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 13. Bérletszám 13 (páratlan.)

Ma, kedden 1904. október 18-án

színre kerül:

A kis pajtás.

Új vígjáték.

JELLYARAK: Nagybálya 14 koron. Színházjegye, emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölyve 3 kor. Korszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy széklet 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnál 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók ma d. u. 3. órától 5-ig.

Kezete fél 8 órákor, vége 10 órákor

Holnap, szerdán október hó 19-én:

Aranyvirág.

Operette.

Igazságszolgáltatás.

A hegyközujlaki verekedés.

A nagyvárad királyi törvényszék, mint esküdttörvényszék tegnap tartott ebben a hónapban először tárgyalást.

A hegyközujlaki halállal végződő korcsmai verekedés ügyét tárgyalták, melyben már egyszer ítéletet hozott az esküdtszék de ezt a Kuria alaki semmisségi okoknál fogva megsemmisítette.

A múlt év november 15-én a vasárnapi munka szünetet arra használták fel a hegyközujlaki legények, hogy bementek a korcsmába idogálni. Vigan folyt az ivás — mint rendszeren — addig míg holt részegre lenem itta magát egyik, másik. Ekkor verekedni kezdtek mely később verekedéssé fajult. *Finta* Károly közbelépett a verekedésnek és a legényeket kiakarta békíteni egymással, de vesztére, mert ezért annyira feldühödtek ellene, hogy este, mikor a korcsmából hazatérőben volt a korcsmaajtóban dorongokkal levertek. A korcsmáros behuzta a szerencsétlent embert a boltba s becsukta az ajtót. A legények azonban nem elégedtek meg azzal, hogy levertek *Finta* Károlyt, ők addig akarták utni, míg csak élet van benne.

Tóth László, *Csorba* György, *Csorba* János és *Farkas* Lajos az udvarfelőli ajtón jöttek be a boltba, s ott az alélt *Finta* Károlyt hasábfákkal addig ütlegelték, míg csak meg nem halt belé.

Millje Gyula elnöklete alatt megtartott tegnapi főtárgyalás során a vádlottak és tanuk kihallgatására került a sor, melynek végétével ma reggel 9 órára halasztották a tárgyalás folytatását.

A Finta fiuk.

Két kultur ember áll holnap a nagyvárad esküdttörvényszék előtt rablással párosult gyilkosság kísérletének büntetvével vádolva.

Egy évvel ezelőtt még mindketten gavalérok voltak, kik emelt fővel jártak a sokaság között, most darócruhás rabok, gyilkosok, a kiktől a legutolsó ember is undorral fordul el. Követ dob rájuk mindenki, ki csak olvasott a lapokból róluk, anélkül, hogy kutatnák a borzalmas büntény indító okát.

A vádlottak különösen *Finta* Sándor, azzal védekeznek, hogy azért akarták *Szabó* Lajosnét megölni, mert ő volt életük megrontója. *Szabóné* esábitotta a rossz utra a *Finta* nővéreket, kik a bűnlejtőjén a fertőbe jutottak. *Finta* Sándor művelt, érettségizett ember, ki iskoláit jelesen végezte. Ő még gyermek volt akkor, mikor nővérei a züllés útjára tértek s nem tudta felfogni, hogy mennyit kell neki szenvedni az életben. Ismerősei bármennyire is tisztelték benne a szorgalmas, munkás, józan-életű embert, ha megtudták, hogy nővérei nem a legjobb hírnévnek örvendenek, kigolyózták őt a társaságukból. A *Finta* fiuknak egész életükben pirulniok kellett azért, mert *Szabó* Lajosné elcsábitotta a nővéruket s ezenül pedig — ha az esküdtek bűnösöknek mondják ki őket ezért, mert bosszútáltak megrontójukon — szenvedniök kell a börtönben.

A nagyvárad kir. ügyészség vádját a következőkben indokolja:

1904. április 19-én *Finta* Sándor azt adva elő *István* testvérének, hogy *Fiumében* egy tengerész-tisztnak tartozik, amely körülmény azonban mással nem igazoltatott, tanácskozásba merültek a fölött, hogy miképen lehetne pénzhez jutni. Miután nővérük *Finta* Mária, bejáratos volt *Szabó* Lajosnéhoz, akinek ismerte üzleti terveit és azt is, hogy pénzzel rendelkezik, nővérüktől értesültek e körülményről s közös elhatározással megállapodtak abban, hogy *Szabó* Lajosnét megölik és a pénzt elveszik. Megállapodtak a megölés módzataiban is. Ehhez képest otthon *Finta* István a megfojtáshoz szükséges kötelet magához vette s mindjárt aznap este 8-9 óra tájban megjelentek a sértett lakása előtt, azonban be nem mehettek, mivel *Szabóné* vendégei voltak. Elhalasztották tehát másnapra a terv kivitelét.

1904. április 20-án délután 5 óra tájban ismét elmentek a *Szabóné* lakása elé s mivel az az ablakon kinézett, bementek.

Finta Sándor két kávét rendelt s amikor *Szabó* Lajosné tüzrakáshoz fogott, az előre történt megállapodáshoz képest, *Finta* Sándor ölőgetni kezdte. E perczen jött be *Brücher* Mór pálinka elárúsító ügynök, a kivel *Szabó* Lajosné üzleti dolgokról beszélgetett, egyúttal megmutatta neki pénzt is, amit terheltek is jól láthattak. Amint azután *Brücher* eltávozott s *Szabóné* a tüzrakáshoz ismét hozzá kezdett, *Finta* Sándor hátulról torkon ragadta, miután előbb az ajtót belülről bezárták, lenyomta az ágyra, *Finta* István pedig a magával hozott kötéllal hurkot vetett a nyakára s azt összerántotta.

Az így eszméletlen kivüli állapotba került

*Szabóné*t azután mindketten az ablakilincsre felakasztották, azonban a zsinog a teher alatt elszakadt.

Erre *Finta* Sándor kést rántott elő s mi-alatt *István* ülő helyzetbe hozta sértettet, az előbbi felszakította a sértett ruházatát és fűzőjét s többször mellbe szurta.

Ezek után elvették a pénzt, *Finta* Sándor kivette a sértett fülbevalóját és ujjáról lehuzta a gyűrűjét.

Másnap a *Finta* Sándor megbízásából *Finta* István az ékszereket a temetőben elásta, ahol azok meg is találták, az oda szintén elásott-nak állított pénz azonban nem találtatott meg.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök nyilatkozata.

Budapest, október 17. (Saj. tud. táv.) Gróf *Tisza* István miniszterelnök ma a ferézvárosi kaszinó Deák ünnepén érdekes politikai nyilatkozatot tett, mely a fővárosban most a közbeszéd tárgyát képezi. A miniszterelnök egy órahosszat tartó beszédében többek közt a házszabály revíziójáról beszélt s azt mondotta, hogy a mi az ujoncz jutalékra vonatkozó tervében van, attól szívesen eláll, de a költségvetés tárgyalás záros határidejéhez a végsőkig ragaszkodik. Az ellenzékéről is beszélt a miniszterelnök s leszidta az egész pártot.

A Deák ünnepélyen a kormány majdnem teljes számban részt vett.

Rejtélyes gyilkosság.

Berlin, okt. 17. Tegnap délelőtt *Wascher* Erzsébet freinwaldei születésű özv. mosónét berlini boyenstrassei lakásán halva találták. A felhasított, mezítelen holttest száját a betömve találták. A rendőrség a gyilkos megtalálójának 1000 márkát ígért.

A drágaság Ausztriában.

Bécs, okt. 17. Az ausztriai államhivatalnokok egyesülete tegnap a városház népcsarokban ülést tartott, hogy állást foglaljon az élelmi-szerek árában beállt drágulással szemben. A gyűlés, a melyen több mint 2000 államhivatalnok vett részt, vita nélkül egyhangu határozatot hozott, a melyben rámutat ama nyomasztó drágulásnak következtében az államhivatalnokok nagy része esett és megbízzák Ausztria államhivatalnokának egyesületét, juttassa a kormány tudomására a beállott szükséglet s kérje fel, hogy adjon a négy legalsó rangosztály hivatalnokainak a szolgálati pótlék elkerülhetetlen reformjának végrehajtásáig 20 százalék drágasági pótlékot azonnal kezdje meg a szolgálati pótlék felemelésére vonatkozó elő-munkálatokat.

Balkáni események.

Konstantinápoly, okt. 17. Üszkübből a a görög határvidékre újabb nizamzászlóaj indult az ott felbukkant görög bandák ellen.

Konstantinápoly, okt. 17. Olasz részről határozottan megezáfolják azt a híresztelést, hogy *Marhese* di Rudini volt olasz miniszterelnök, a ki ideérkezett, külön minisszióval van megbízva.

Konstantinápoly, okt. 17. A prizrendi helyőrséget, mely az utolsó idők eseményei következtében hét zászlóaljra szaporítottat, egyes csapatok kiküldésével ismét négy zászlóaljra szaporítottat, egyes csapatok kiküldésével ismét négy zászlóaljra szállították le.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, okt. 17.	
Buza okt. — — — —	10.35
Buza ápr.-re — — — —	10.74
Rozs okt.-re — — — —	7.78
Tengeri májusra 1905. — — — —	8.16
Zab okt. re — — — —	7.49
Repce aug.-ra — — — —	11.50

Értéktözsde.

Budapest, okt. 17.	
Os rákhitelrészvény — — — —	671.—
Magyar hitelrészvény — — — —	780.50
Leszámitoló bank — — — —	463.—
Rimamurányi — — — —	530.—
Osztrák-m. államvasúti részvény — — — —	644.—
Közúti vasút — — — —	584.—
Városi villam s vasút — — — —	344.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1904. okt. 17.	
Magyar aranyjárdék 4% — — — —	119.20
Magyar koronajárdék 4% — — — —	97.90
Magyar koronajárdék 3½% — — — —	98.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4% — — — —	98
Hörváth-szlavon földterhermentesítési kötvény — — — —	98.50
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölesön — — — —	210.50
Tilza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — — —	183.
Osztrák járadék papírban — — — —	99.50
Osztrák járadék ezüstben — — — —	100.—
Osztrák járadék aranyban — — — —	119.50
Osztrák korona járadék — — — —	99.75
1860. oszt. államsorjegyek — — — —	155.—
Osztrák magyar bankrészvény — — — —	1635.—
Magyar hitelbank részvény — — — —	777.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — — —	6.60
Osztrák magyar államvasúti részvény — — — —	644.50
20 frankos arany (Napolendor) — — — —	19.6
Német birodalmi marka — — — —	117.60
London vista — — — —	23.932
Páris vista — — — —	45.25
20 márkás arany — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

10315—1904 tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A nagyváradi kir. törvényszék mind tkvi. hatóság dr. Stokker József nagyváradi ügyvéd által képviselt Drimbu Miklós mogyorós pusztai lakos végrehajthatónak Zima József körösszeg-apáti lakos végrehajtást szenvedő elleni végre-

hajtási ügyében végrehajtható 64. korona tőke ennek 1896. évi augusztus hó 9-ik napjától járó 5% kamatai 18 korona perbeli 9 korona 60 fillér végrehajtás kérés, az ezuttal 16 korona 30 fillérben megállapított és még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése céljából a körösszeg apáti 168 sz. tkvi. betétben A. I. 1—2 sor 208 és 209 hrszám alatt foglalt s a Beltelekben fekvő 137. számú udvarral bíró házból és kertből álló jószágtestre 352 korona kikiáltási árral, továbbá a körösszeg apáti 184. számú telekkönyvi betétben A. I. 1-3 sor 181, 183 és 184 hrszám alatt foglalt s a beltelekben fekvő 149 számú udvarral bíró házból, kertből és udvarrészletből (közös a 186 és 188 hrszámú házakkal) álló jószágtestnek Zima Józsefet illető 16 sor részére azonban a C I. sor-szám alatt Zima Jánosné szül. Eszenyi Mária javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jognak sérelme nélkül 187. korona kikiáltási árral a végrehajtási árverést az 1881 LX. t.-cz. 146 § alapján elrendeli, és annak fogantatására határidőül 1904. évi október hó 20

napjának délután 10 óráját Körösszeg-Apáti község-házához ezennel kitűzi.

Az árverésre kített jószágtest, illetve jutalék szükség esetén a kiállítási áron alul is el fognak adni.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt és a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5 sz. kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog be-tudatni.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. trvszék. mind tkvi. hatóságnál és Körösszeg-Apáti község előjáróságánál tekinthetők meg Nagyváradon 1904. július 5. A kir. tszék mint tkvi. hatóság.

Hraball Ottó,

kir. tszéki bíró.

912

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Részvénytőkeje teljesen befizetett félmillió kor.

Betéteket elfogad előnyös feltételek mellett könyvecskére vagy folyószámlára.

Leszámitl magán- és üzleti-váltókat a legmérsékeltebb kamatláb alkalmazása mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra zálogkölesön vagy folyó számla alakjában.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapírokat és bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Kézi zálogozási-tályaiban (Kossuth Lajos-utca 4 sz. földszint) pénz előleget nyújt arany és ezüst tárgyakra valamint mindennemű ingóságokra a törvény által megszabott kamat mellett

Rövid vagy hosszabb lejáratu közönséges vagy törlesztéses jelzálog kölesönöket nyújt

ház és földbirtokokra

esetleg drága kamatozásu kölesönöket konvertál 500 koronától kezdve 10—50 évi visszafizetésre a legolcsóbb kamat és tőketörlesztési hányad

831

mellett, gyors lebonyolítással.

FŐ-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-kávéházzal szemben.

Szülők figyelmébe ajánljuk

fiuk és leánykák részére: kész fehérneműeket, ugyszintén paplanok,

harisnyák minden rőfös és női divatárak nagy választékban.

FÉRFI-INGEK. Szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Szabó Testvérek rőfös- és divatáruháza Nagyvárad, Zöldfa-utca, — a »Zöldfa«-kávéházzal szemben és a »Zöldfa«-sörészarnok mellett. —

FIK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-sörészarnok mellett.

FINOM KISZOLGÁLÁS.

SZOLID ÁRAK.

HOFFER BERTALAN PAPLANGYÁRA.

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-uteza, Adorján ház.

Mint hogy más vállalat miatt

paplangyáramat felosztatom,

a raktáron levő összes **KÉSZ PAPANOK**, Cachmir kelmék, szines glottok, schiffonok, maradék kelmék stb, minden elfogadható áron elárúsítatnak.

Berendezés és gépek olcsón eladó. **HOFFER BERTALAN**

Helyiség átadó.

paplangyára

Szilágyi Dezső-uteza, (Adorján ház).

„Nagyváradai Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-uteza 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses

jelzálogkölesönöket nyújt,

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölesönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölesönöket bélyeg- és illetékmentesen convertál.

Elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5°-os** kamatot fizet

Előnyös feltételek mellett lezárástól váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

739

Az igazgatóság

Hatóságilag engedélyezett **VÉGELADÁS!**

Más vállalat miatt helybeli **kézmű-, divatáru- és confection-**

(kész női- és gyermek-felöltők) üzletünket felosztatjuk s az árukat készpénz fizetés mellett gyári áron alul kiárúsítjuk.

Tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI

Bémer-tér, színházszel szemben.

Berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.